

Domstolspraksis er sparsom på dette område. Derimod er der en ret omfattende ankenævnspraksis. Det nuværende ankenævn for rejsebranchen, Rejse-Ankenævnet, behandler klager over rejser her i landet med mindst én overnatning og over alle rejser til udlandet. Rejse-Ankenævnet, der er sammensat med repræsentanter for bl.a. rejsebranchen og forbrugerne, er godkendt af Forbrugerklagenævnet i henhold til forbrugerklagenævnlovens § 12.

Det må antages, at langt de fleste pakkerejser sælges af arrangører, som er medlem af en af de to dominerende rejsebureauorganisationer her i landet, Foreningen af Rejsearrangører i Danmark (RID) og Danmarks Rejsebureauforening (DRF). Disse organisationer har udarbejdet hver deres standardvilkår (almindelige betingelser) for pakkerejser m.v. Standardvilkårene indeholder bl.a. regler om betaling af depositum m.v., om adgangen til at foretage ændringer i aftalen, om afbestilling samt om arrangørens og kundens ansvar for misligholdelse. DRF's almindelige betingelser er tiltrådt af Forbrugerrådet.

Der er redegjort nærmere for ankenævnspraksis og de gældende civile retlige regler i Pakkerejseudvalgets betænkning, s. 36-67.

I forbindelse med transport under en pakkerejse vil der ofte gælde særlige transportretlige regler, herunder regler om ansvar for kundens tab m.v. Sådanne regler findes i luftfartsloven, søloven, DSB-loven og jernbaneerstatningsloven.

På det transportretlige område findes en række internationale konventioner. På luftfartsområdet er der tale om en konvention om international luftbefordring fra 1929 med senere ændringer (Warszawakonventionen). Sølovens regler om søtransport er i vidt omfang udformet i overensstemmelse med reglerne i en konvention fra 1974 om befordring til søs af passagerer og deres bagage (Athen-konventionen), som dog endnu ikke er ratificeret af Danmark. For international passager- og rejsegodsbefordring med tog gælder en konvention fra 1980 om internationale jernbanebefordringer (COTIF-konventionen med bilag).

Der er redegjort nærmere for de særlige transportretlige regler i Pakkerejseudvalgets betænkning, s. 67-84.

5. Lovforslagets hovedpunkter

5.1. Anvendelsesområdet m.v.

Lovforslaget omfatter udbud af pakkerejser samt aftaler om køb af pakkerejser, som en kunde indgår med en arrangør eller med en formidler, der handler som fuldmægtig for arrangøren.

Ved en pakkerejse forstås efter lovforslagets § 2 visse kombinationer af transport, indkvartering og/eller anden turistmæssig ydelse, som udgør en væsentlig del af pakkerejsen uden at være direkte knyttet til transport eller indkvartering. 'Pakkerejse' bruges således som samlebetegnelse i lovforslaget, skønt definitionen også omfatter arrangementer uden et transportelement.

For at kombinationen af de nævnte elementer kan udgøre en pakkerejse, skal den samlede ydelse efter direktivet være fastlagt på forhånd, hvilket i lovforslaget er præciseret således, at arrangøren skal have udbudt de pågældende ydelser samlet eller udbudt de enkelte ydelser på forhånd og solgt dem samlet. Endvidere skal den samlede ydelse have en varighed på over et døgn eller inkludere en overnatning.

Ved en 'arrangør' forstås efter lovforslagets § 3 enhver, som tilrettelægger pakkerejser og udbyder eller sælger disse, enten selv eller gennem en formidler, medmindre denne virksomhed kun udøves lejlighedsvis.

Udtrykket 'lejlighedsvis' må efter Justitsministeriets opfattelse fortolkes i lyset af, at direktivet må antages navnlig at være udformet med større, professionelle rejsebureauers virksomhed for øje. Det kan således ikke antages, at man ved affattelsen af direktivets bestemmelser har ønsket at gribe ind i den danske tradition med mange folkelige foreninger og klubber m.v., som af og til arrangerer ferieture og udflugter – primært for deres egne medlemmer. Det samme kan anføres for så vidt angår de ferieture og udflugter, som af og til arrangeres af skoler og aftenskoler. Behovet for de foreslåede forbrugerbeskyttelsesregler er her væsentligt mindre, og navnlig for så vidt angår mindre foreninger og klubber m.v. – hvis ledelse og øvrige arbejdskraft i vidt omfang er ulønnet -, ville det være for vidtgående, såfremt en mere sporadisk virksomhed med salg af pakkerejser skulle være omfattet af loven.

På den baggrund kan Justitsministeriet ikke fuldt ud tiltræde Pakkerejseudvalgets bemærkninger i betænkningen, s. 134, om fortolkningen af udtrykket 'lejlighedsvis'. Justitsministeriet finder det rigtigt og i overensstemmelse med direktivets formål, såfremt den, der tilrettelægger pakkerejser, kun anses som arrangør i lovens forstand, hvis denne virksomhed er så regelmæssig og systematiseret eller i øvrigt har et sådant omfang, at den må anses for at have erhvervs-lignende karakter. Folkelige foreninger, skoler m.v. skal således alene anses som arrangører, hvis tilrettelæggelsen af ferierejser o.l. dels har et professionelt tilsnit, f.eks. ved, at der udarbejdes egentlige rejsebrochurer og lignende markedsføringsmateriale, dels har et ikke ubetydeligt omfang.